

ALAPVETŐ JOGOK BIZTOSA
AZ ENSZ NEMZETI EMBERI JOGI INTÉZMÉNYE

Az alapvető jogok biztosának

JELENTÉSE

az AJB-1333-3/2025. számú ügyben,
rendőrségi panaszeljárás tárgyában
(előzmény ügy: RI-AJBH-442/2024.)

Érintett szerv: Fonyódi Rendőrkapitányság

2025.

Az eljárás megindítása

(~~.....~~ sz. alatti lakos, a továbbiakban: panaszos) beadványában sérelmezte, hogy 2024. február 28-án egy közúti ellenőrzés során az intézkedő rendőrök gúnyos hangnemben, lekezelő módon kommunikáltak vele. Sérelmezte továbbá, hogy nem kapott megfelelő tájékoztatást a vele szembeni szabálysértési feljelentésről. A panasz szerint a rendőrök a „*helyszínen a biztonsági öv és az elakadásjelző összeszerelésének hiányosságát kifogásolták*”. A panaszos az intézkedés módja miatt megtagadta a jegyzőkönyv aláírását.

Tekintettel arra, hogy a panasz tárgya a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. §-ának (1) bekezdése szerinti intézkedés volt, az e bekezdés b) pontja alapján – figyelemmel az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény (a továbbiakban: Ajbt.) 18. § (1) bekezdésének f) pontjára és 39/F. §-ában foglalt hatásköri szabályokra – vizsgálatot indítottam.

Az Ajbt. 39/J. §-ának (2) bekezdése a rendőrségi panaszok esetében is főszabályként rögzíti, hogy az alapvető jogok biztosa a vizsgálatáról jelentést készít, amely tartalmazza a feltárt tényeket, az ezeken alapuló megállapításokat és következtetéseket, valamint a III. fejezet szerinti intézkedést.

Az alapvető jogok biztosának vizsgálata kifejezetten az alapjogi visszaállások feltárására irányul. A hatásköri szabályok alapján nincs lehetőségem arra, hogy az alapjogsérelemként vagy annak közvetlen veszélyeként nem értékelhető jogsértések tárgyában döntést hozzak.

Sor került a panaszos tájékoztatására, miszerint az alapvető jogok biztosa az Rtv. 92.§-ban megjelölt rendészeti hatáskörében jogszabályi felhatalmazás hiányában nem jogosult – egyebek mellett – szabálysértéseket kivizsgálni, a kiszabott szabálysértési- és közigazgatási bírságot csökkenteni, eltörölni, illetve szabálysértési eljárás keretében foganatosított cselekmények törvényességét elbírálni.

Az alkalmazott jogforrások

- Magyarország Alaptörvénye;
- Ajbt.;
- Rtv.;
- A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény [a továbbiakban: Szabs. tv.];
- A közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM–BM együttes rendelet [a továbbiakban: KRESZ];
- A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet [a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat].

A tényállás megállapításai

A panasz kivizsgálása során a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kértem a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint kértem, hogy küldjék meg az azzal kapcsolatos további rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

A panaszban foglaltak, valamint a rendőrségi adatszolgáltatás alapján rendelkezésre álló információk szerint az alábbi tényállás állapítható meg.

1. A panaszossal szembeni intézkedésnek a Rendőrkapitányság járőrszolgálatot teljesítő rendőrei, Sz. I. G. r. főrm., H. T. r. főrm., Sz. M. r. őrm., F. I. r. őrm. és R. J. r. tzs. voltak a részesei. A panaszossal szembeni intézkedést Sz. I. G. r. főrm. hajtotta végre a többi jelenlévő rendőr biztosítása mellett.

A rendőrök az eset időpontjában és helyszínén közúti ellenőrzést végeztek, amikor észlelték, hogy a panaszos az irányváltáskor nem használta a gépjárműve irányjelzőjét. A KRESZ 29. §-ának (1) bekezdését sértő, ezáltal a Szabs. tv. 224. §-ának (1) bekezdésében ütköző szabálysértő cselekmény miatt a panaszost karjelzéssel megállították. A megállítás közben azt tapasztalták továbbá, hogy a panaszos próbálja bekötni a biztonsági övét, megsértve ezzel a KRESZ 48. §-ának (4) bekezdését, a Kkt. szerinti közigazgatási szabályszegést elkövetve ezzel.

A rendőrségi adatszolgáltatás szerint az intézkedésre a hivatkozott szabálysértés, valamint közlekedési szabályszegés miatt az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése, valamint a Szolgálati Szabályzat 9. §-a szerinti intézkedési kötelezettségre figyelemmel került sor. A panaszost az Rtv. 29. § (1) bekezdésének a) pontja szerint igazoltatták.

A rendőrök – mivel a panaszos a cselekményeket nem ismerte el – az irányjelző használatának elmulasztása miatt szabálysértési feljelentést tettek, a biztonsági öv használatának elmulasztása miatt pedig – jegyzőkönyv felvételével – hatósági eljárást indítottak.

2. A rendőri jelentések szerint az intézkedés kezdetén a rendőrök tájékoztatták a panaszost az intézkedés okáról. Szemben a panaszos állításával, az intézkedő rendőrök úgy jelentettek, hogy a panaszossal közölték, hogy az elkövetett szabálysértés, valamint közlekedési szabályszegés miatt felelősségre kell vonniuk. Azért került sor végül a feljelentés megtételére, mert a panaszos a helyszínen nem ismerte el a terhére rótt cselekményeket (és nem is írt alá semmilyen dokumentumot). Minderről a panaszost a helyszínen – a jelentések szerint – megfelelően tájékoztatták, amelyet a panaszos tudomásul vett.

Nem áll rendelkezésre olyan felvétel vagy más információ, ami segítene tisztázni, hogy pontosan milyen felvilágosítást kapott a panaszos az intézkedés és a kapcsolódó eljárások körülményeiről.

3. A panaszos – a rendőri jelentések szerint – jelezte, hogy megnézné az esetről készült felvételeket, amelyre a rendőrök közölték, hogy az általa elkövetett szabálysértésekről kamerafelvétel nem készült, az intézkedést és a kapcsolódó eljárást az érintett rendőrök együttes észlelése alapozta meg.

F. B. r. őrm. jelentésében kiemelte, hogy a helyszínen külön ellenőrizték a gépjármű irányjelzőjét is, és megállapították, hogy az hibátlanul működik.

4. A rendőri jelentések szerint – szemben a panaszos állításával – az intézkedő rendőrök a napszaknak megfelelő köszönéssel kezdték meg az intézkedést, majd a panaszossal kulturáltan, nyugodt, de határozott hangnemben kommunikáltak; sértő vagy gúnyos megjegyzés a rendőrök részéről nem hangzott el.

A rendőrök jelentésükben egyúttal kiemelték, hogy éppen a panaszos volt az, aki trágár kifejezéseket használt a rendőrökkel szemben.

Az intézkedésről nem készült olyan felvétel vagy más információ, amely segítene tisztázni, hogy pontosan hogyan kommunikáltak a panaszossal az intézkedés során.

5. A rendőrségi adatszolgáltatás alapján megállapítható, hogy az irányjelző használatának elmulasztása miatti [] szabs. számú szabálysértési eljárás lezárult, annak eredményeként a panaszost 52.000 forint pénzbírsággal és 2 hónap járművezetéstől eltiltással sújtotta a Rendőrkapitányság, mint szabálysértési hatóság. A panaszos a határozat ellen kifogással élt. A járásbíró [] a [] számú végzésével a szabálysértési hatóság határozatát hatályában tartotta.

A biztonsági öv használatának elmulasztása miatti közigazgatási hatósági eljárásban a panaszos meghallgatása mellett a Rendőrkapitányság Közlekedésrendészeti Osztálya elmarasztaló határozatot hozott, és a panaszost 13.000 forint közigazgatási bírság megfizetésére kötelezte. A bírságot a panaszos megfizette, a határozattal szemben jogorvoslattal nem élt.

A vizsgálat megállapításai

1. Amennyiben az intézkedő rendőrök valóban gúnyos hangnemben, lekezelő módon kommunikáltak a panaszossal az intézkedés során, az mindenképpen visszásságnak tekintendő.

A hangnem vonatkozásában a panaszosi és a rendőrségi álláspont között ellentmondás feszül, amely ellentmondást a rendelkezésre álló információk alapján – visszásság tárgyában való állásfoglalás kialakításához szükséges mértékben – feloldani nem lehet, *így e tekintetben nem állt módomban állást foglalni.*

Felhívom ugyanakkor a figyelmet a Rendőri Hivatal Etikai Kódexének 5. pontjára, amely szerint a „rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit előítéletektől és indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását”. Álláspontom szerint e fordulatnak különös jelentősége van. A rendőrnek ugyanis minden esetben oly módon kell eljárnia és kommunikálnia, hogy azzal elkerülje a félreérthető, szükségtelen konfliktus lehetőségét növelő, illetve indulatot keltő helyzeteket.

2. Ha az intézkedő rendőrök nem adnak vagy nem megfelelő tartalommal adnak tájékoztatást az intézkedés alá vont személy részére az intézkedés körülményeiről (így különösen az intézkedés tényéről, céljáról, a kapcsolódó eljárásról, valamint a rendelkezésre álló panasztételi lehetőségekről), az mindenképpen visszásságnak tekintendő. Amennyiben azonban a rendőrök a jelentésekben foglaltak szerint jártak el, azaz egyértelműen közölték az intézkedés okát, az elkövetett jogellenes cselekmények tényét, valamint a kapcsolódó eljárások releváns körülményeiről is megfelelő felvilágosítást adtak, visszásságot eredményező mulasztás nem történt.

A panaszosi és a rendőrségi álláspont között ellentmondás feszül, amely ellentmondást a rendelkezésre álló információk alapján – visszásság tárgyában való állásfoglalás kialakításához szükséges mértékben – feloldani nem lehet, *így e tekintetben nem állt módomban állást foglalni.*

A vizsgálat zárása

Alapjogi visszásság hiányában az Ajbt. 2. § (7) bekezdése, illetve az Ajbt. III. fejezet 11. alcíme szerinti intézkedések alkalmazását mellőzöm.

Az Ajbt. 39/J. §-ának (4) bekezdése alapján az alapvető jogok biztosa a jelentést, illetve a (3) bekezdés szerinti elutasítást megküldi – az intézkedéssel érintett rendőri szerv kiletétől függően – az országos rendőrfőkapitány, a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv

főigazgatója, a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója vagy az idegenrendészeti szerv főigazgatója számára.

Az érintett rendőrségi vezető (jelen esetben az országos rendőrfőkapitány) a rendőrségi panasz tárgyában – figyelemmel az Rtv. hivatkozott 92. §-ának (1) bekezdésére, valamint az Ajb. 39/K. §-ának (1) bekezdésére – közigazgatási hatósági eljárásban fog döntést hozni, amely döntést a panaszos – amennyiben azzal nem ért egyet, illetve annak eredményével nem elégedett – közigazgatási perben később megtámadhat.

Budapest, 2025. az elektronikus dátumbélyegző szerint

Dr. Kozma Ákos